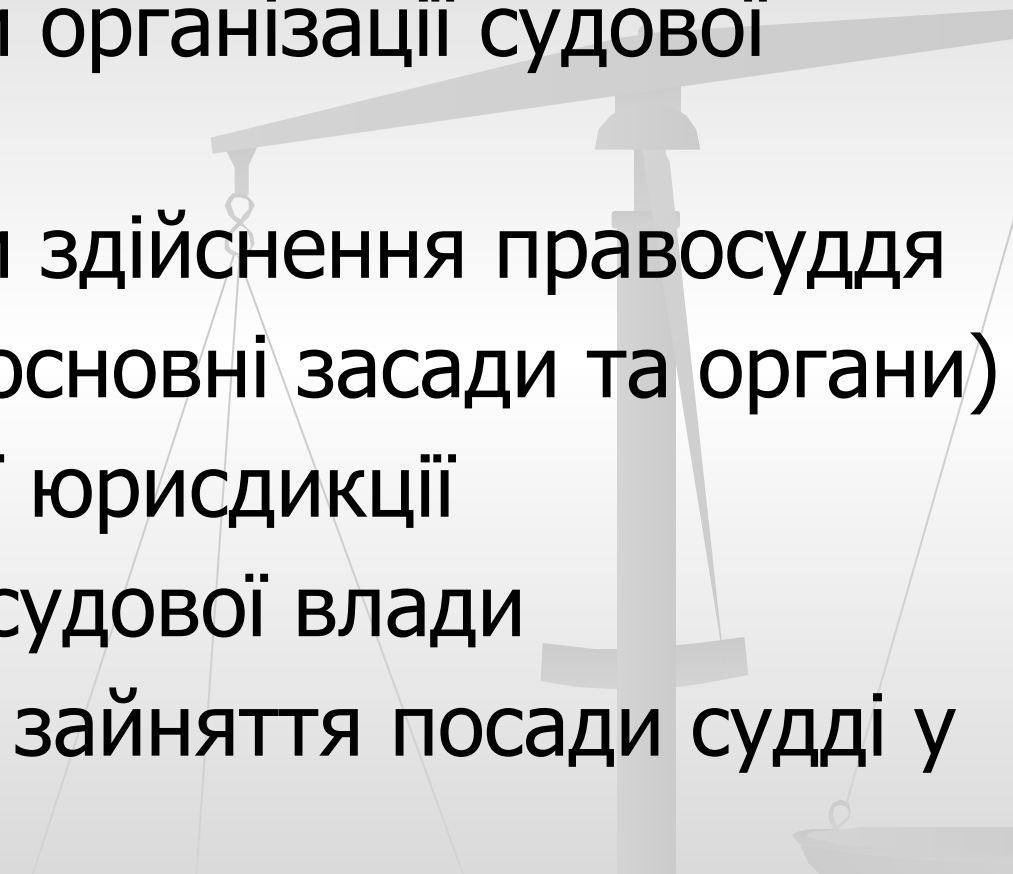

Судова влада в Україні

План проведення заняття

1. Правові засади організації судової влади
 2. Правові засади здійснення правосуддя
 3. Судочинство (основні засади та органи)
 4. Суди загальної юрисдикції
 5. Суддя – носій судової влади
 6. Основні умови зайняття посади судді у суді
-

Функції судової влади

Здійснення правосуддя

- Правосуддя – вид діяльності держави, що полягає в розгляді і вирішенні соціальних конфліктів

Судовий контроль (нагляд) за законністю застосування засобів процесуального примусу

Тлумачення правових норм, яке пов'язане з реалізацією повноважень Конституційного Суду України

Обмеження правосуб'єктності громадян України (наприклад, визнання громадянина недієздатним)

Судова система України

Конституційний Суд України

Суди загальної юрисдикції

Верховний Суд України – вищий судовий орган у системі судів загальної юрисдикції

Судова палата в цивільних справах

Судова палата у кримінальних справах

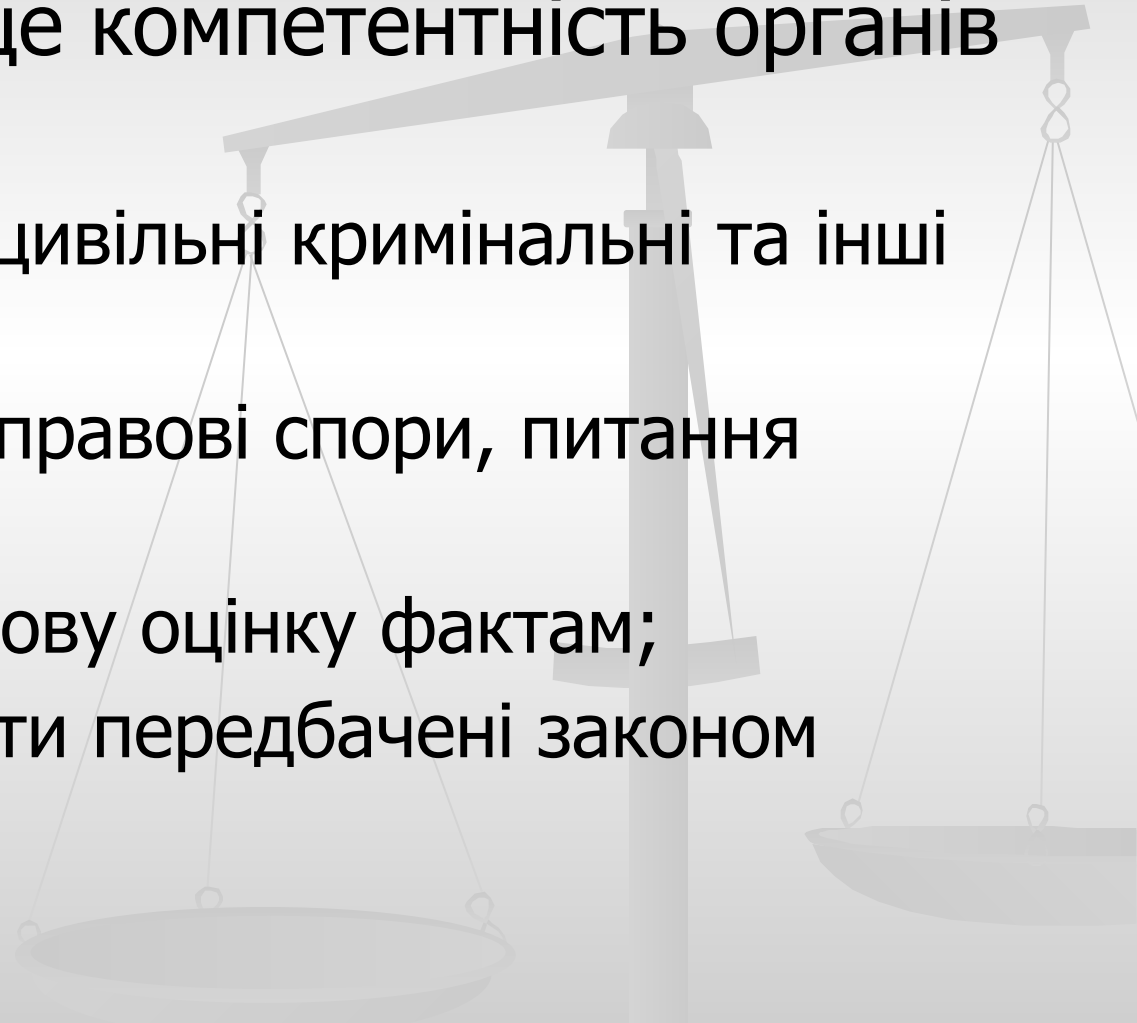
Судова палата у господарських справах

Судова палата в адміністративних справах

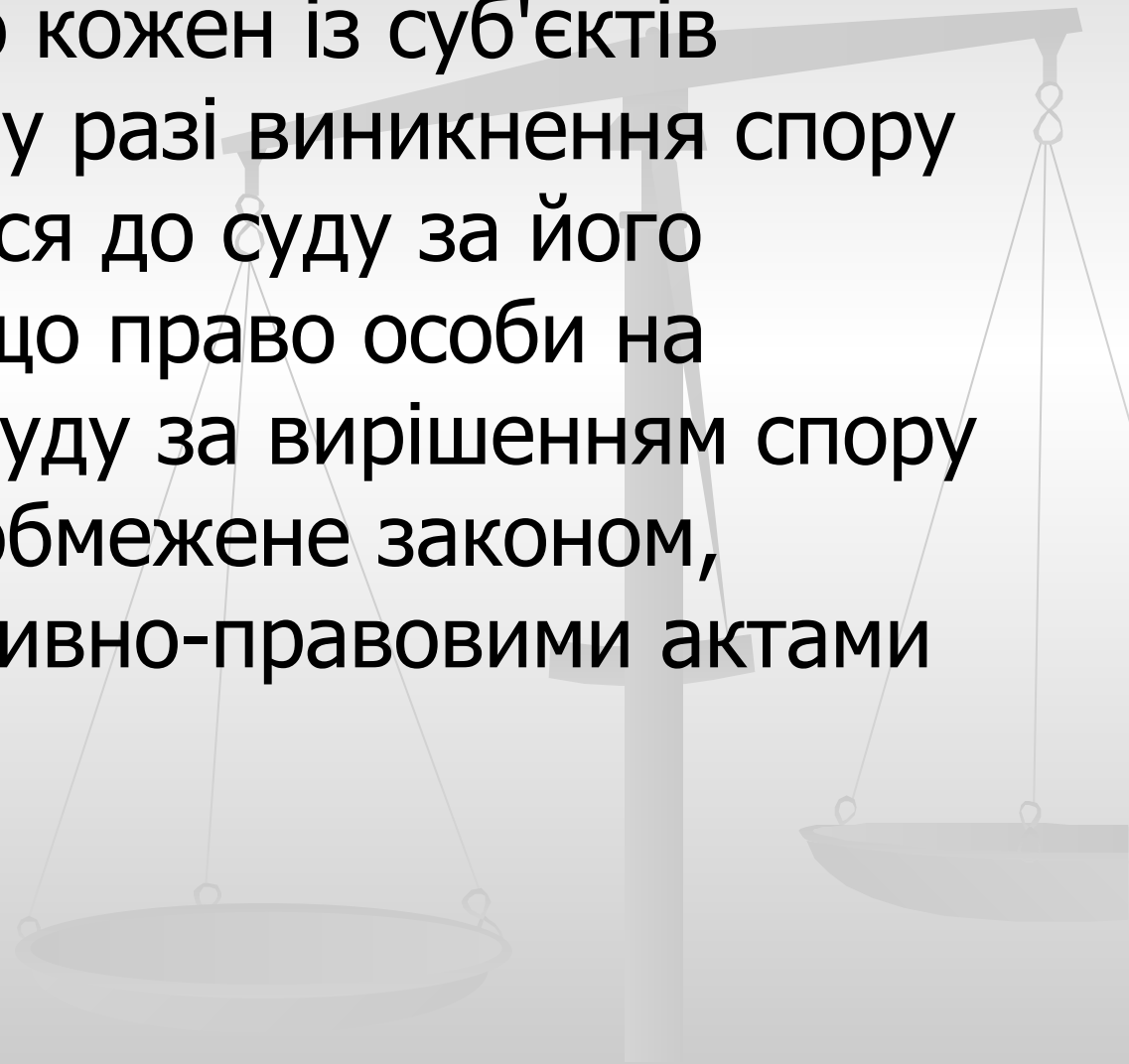
Військова судова колегія

Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини,
що виникають у державі
ч.2 ст. 124 Конституції України

- Юрисдикція – це компетентність органів судової влади :
 - 1) розглядати цивільні кримінальні та інші справи;
 - 2) вирішувати правові спори, питання (проблеми);
 - 3) давати правову оцінку фактам;
 - 4) застосовувати передбачені законом санкції

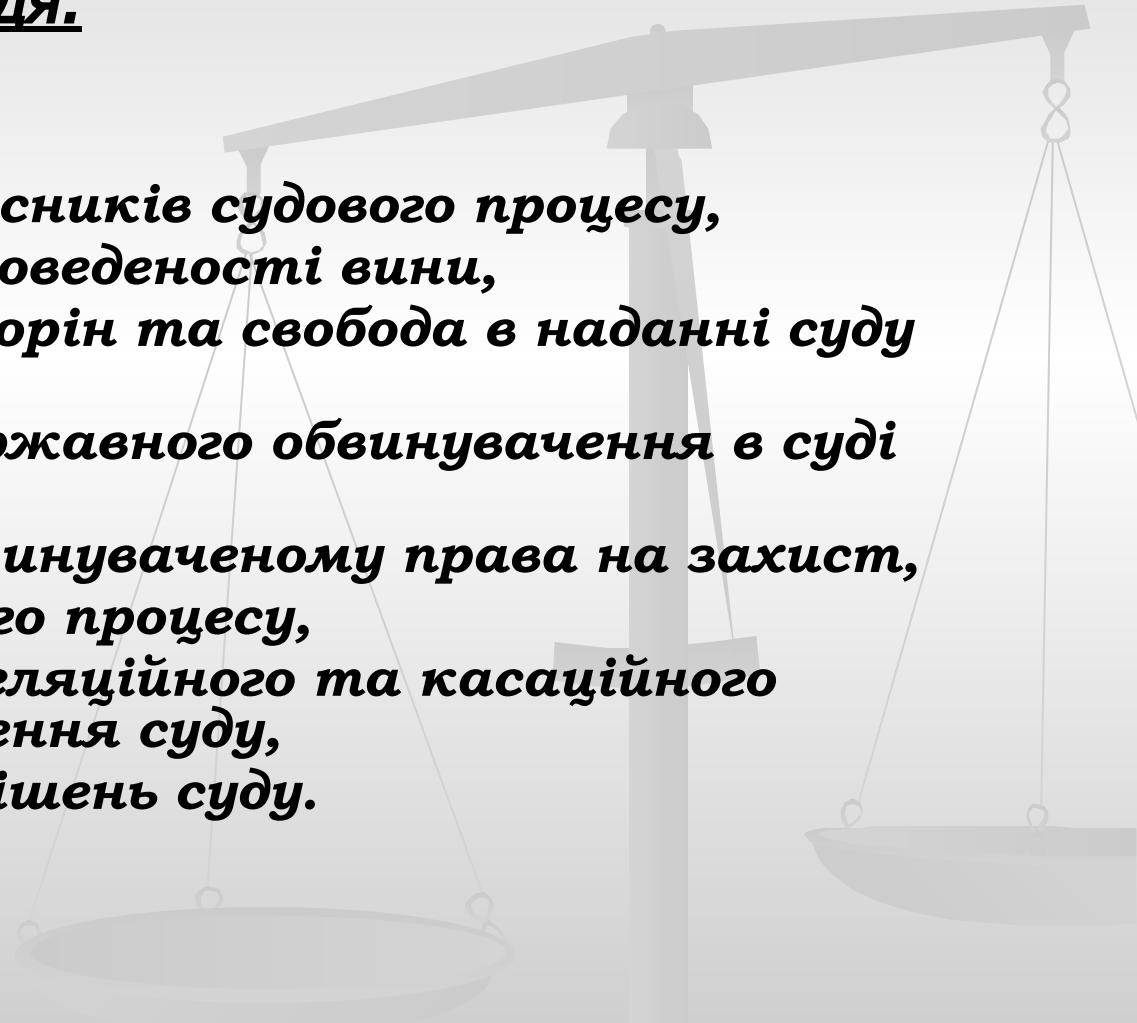
- Це означає, що кожен із суб'єктів правовідносин у разі виникнення спору може звернутися до суду за його вирішенням, і що право особи на звернення до суду за вирішенням спору не може бути обмежене законом, іншими нормативно-правовими актами

Принципи правосуддя – це закріплені Конституцією України основні засади здійснення правосуддя.

■ **Принципи правосуддя:**

- **законність,**
- **рівність усіх учасників судового процесу,**
- **забезпеченість доведеності вини,**
- **змагальність сторін та свобода в наданні суду своїх доказів,**
- **підтримання державного обвинувачення в суді прокурором,**
- **забезпечення обвинуваченому права на захист,**
- **гласність судового процесу,**
- **забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішення суду,**
- **обов'язковість рішень суду.**

**Верховний Суд
України**

Апеляційний суд
України

Вищий
господарський суд
України

Вищий
адміністративний
суд України

Апеляційні загальні
суди (АРК, областей,
міст Києва і Севасто-
поля; військові суди
регіонів)

Апеляційні
господарські суди

Апеляційні
адміністративні суди

Місцеві загальні суди
(районні, міські,
районні в містах,
міськрайонні, військо-
ві суди гарнізонів)

Місцеві gospodar-
ські суди (АРК, об-
ластей, міст Києва
і Севастополя)

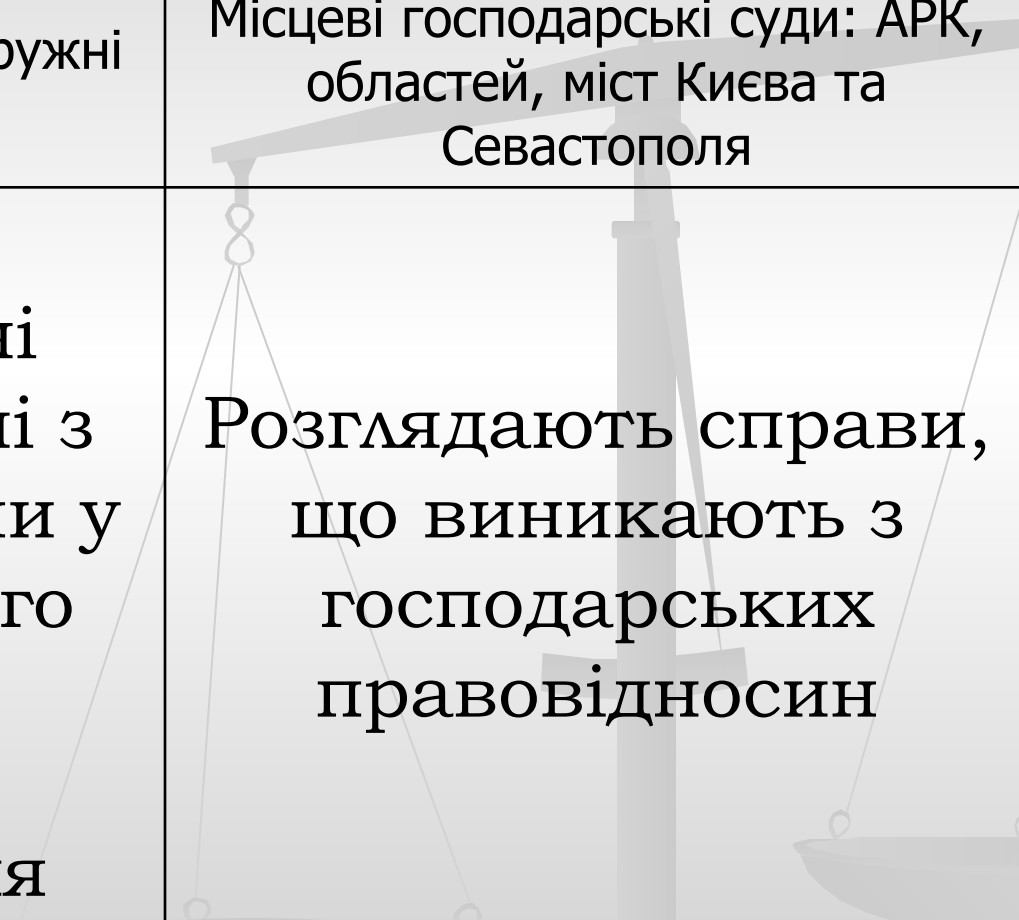
Місцеві
адміністративні суди
(окружні)

Місцеві загальні суди

<p>Місцеві загальні суди :</p> <p>1)районні, 2)районні в містах, 3) міські, 4) міськрайонні</p>	<p>5) Військові суди гарнізонів</p>
<p>Розглядають цивільні, кримінальні справи та справи про адміністративні правопорушення</p>	<p>Розглядають цивільні, кримінальні справи та справи про адміністративні правопорушення, а також справи адміністративної юрисдикції у сфері військового управління</p>

Місцеві спеціалізовані суди

<p>Місцеві адміністративні окружні суди (їх 27)</p>	<p>Місцеві господарські суди: АРК, областей, міст Києва та Севастополя</p>
<p>Розглядають адміністративні справи, пов'язані з правовідносинами у сфері державного управління та місцевого самоврядування</p>	<p>Розглядають справи, що виникають з господарських правовідносин</p>

професійними суддями є громадяни, які відповідно до Конституції України призначені чи обрані суддями і займають штатну суддівську посаду в одному з судів

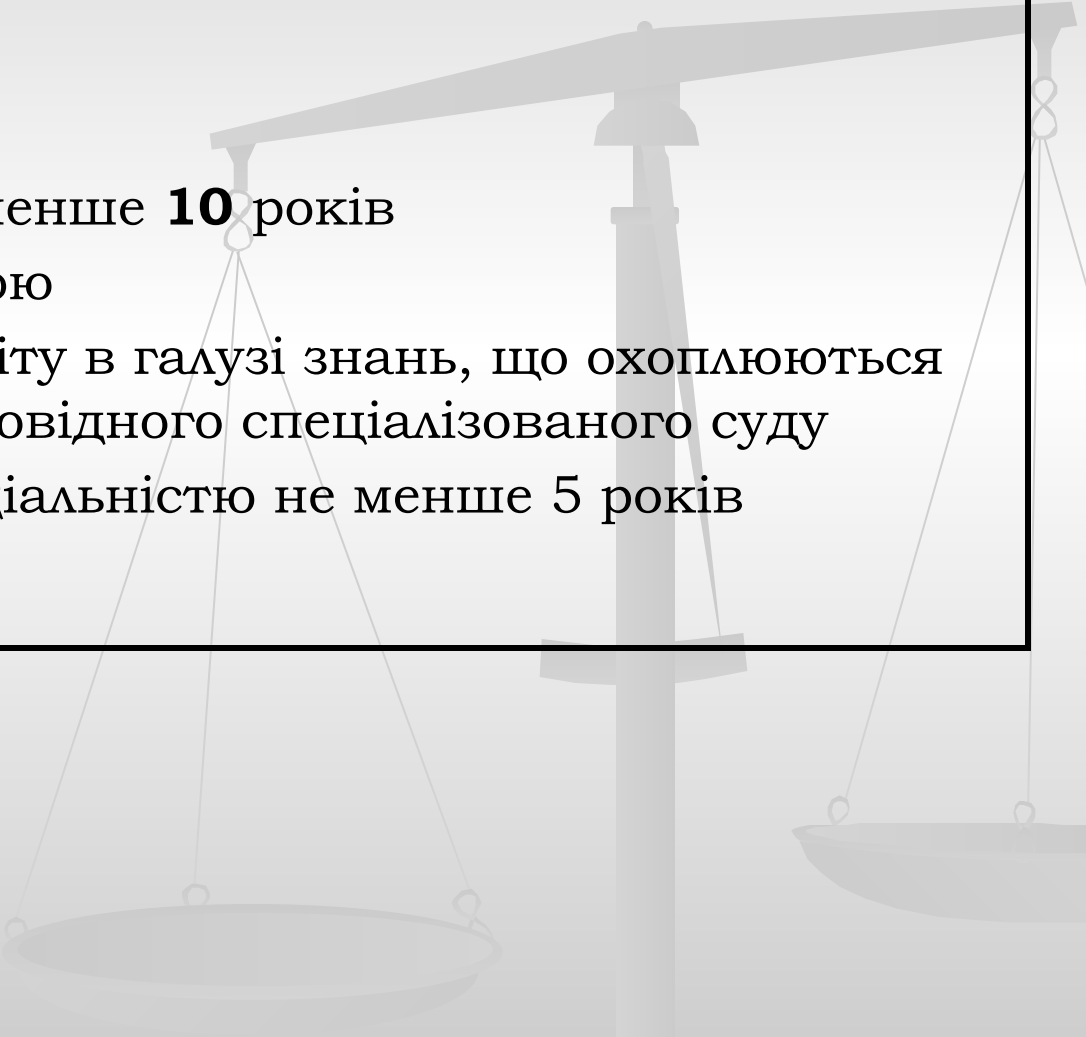
1. кандидат на посаду судді повинен відповідати встановленим Конституцією та законами України вимогам, а саме:

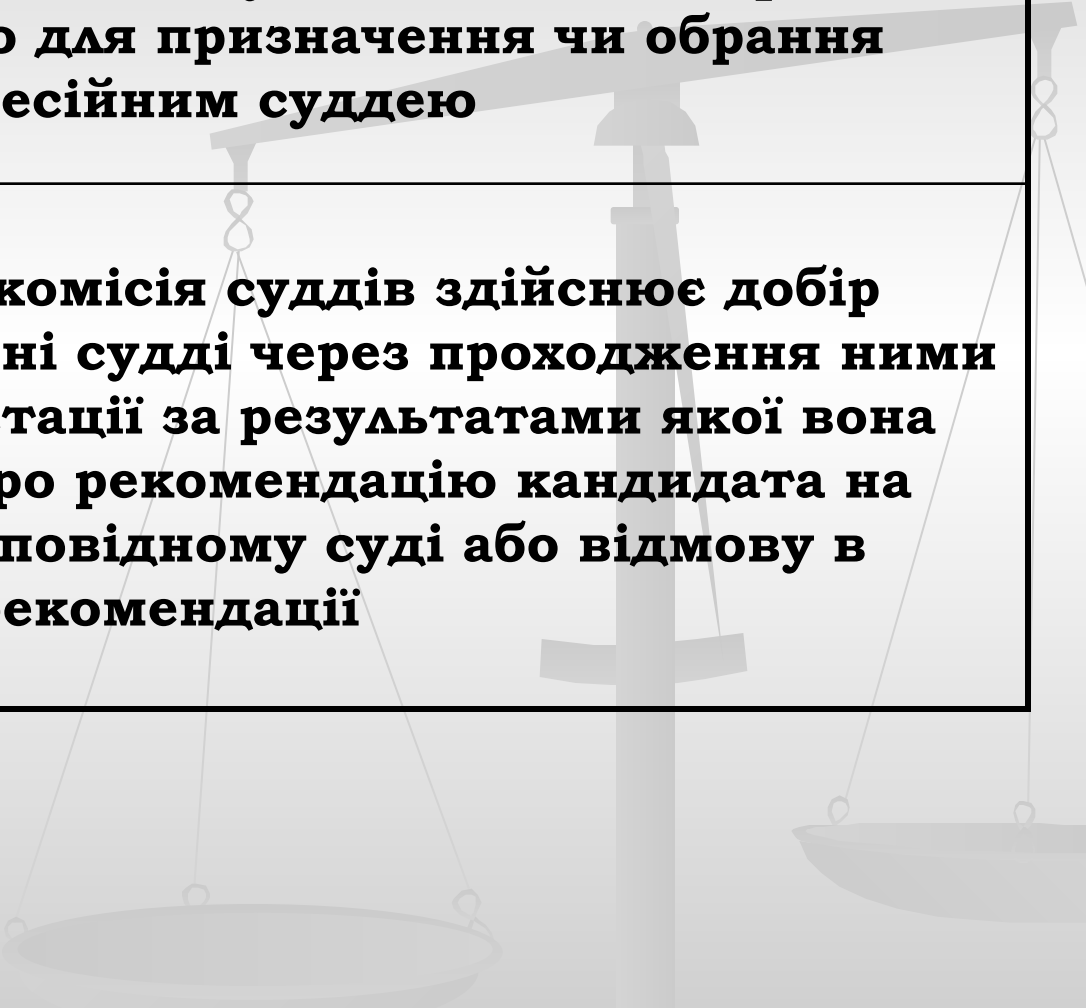
- рекомендований кваліфікаційного комісією суддів
- громадянин України
- не молодший **25** років
- який має вищу юридичну освіту
- стаж роботи в галузі права не менше **3** років
- проживає в Україні не менше як **10** років
- володіє державною мовою

на посаду судді військового суду +

- перебувати на військовій службі
- мати військове звання офіцерського складу

На посаду судді спеціалізованого суду

- рекомендований відповідною кваліфікаційною комісією суддів
 - громадянин України
 - не молодший 30 років
 - проживає в Україні не менше **10** років
 - володіє державною мовою
 - має вищу юридичну освіту в галузі знань, що охоплюються межами юрисдикції відповідного спеціалізованого суду
 - має стаж роботи за спеціальністю не менше 5 років
-

2. кожен, хто відповідає встановленим вимогам до кандидата в судді, має право звернутися до відповідної кваліфікаційної комісії суддів із заявою про рекомендацію його для призначення чи обрання професійним суддею

3. кваліфікаційна комісія суддів здійснює добір кандидатів у професійні судді через проходження ними кваліфікаційної атестації за результатами якої вона приймає рішення про рекомендацію кандидата на посаду судді у відповідному суді або відмову в рекомендації

4. Набуття статусу професійного судді

за призначенням	шляхом обрання
призначення на посаду судді вперше строком на 5 років	обрання на посаду судді безстроково
4.1. КК суддів подає до Вищої ради юстиції висновок про рекомендацію кандидата на посаду судді	4.1. ВКК суддів України подає голові ВСУ (голові відповідного вищого спеціалізованого суду) висновок про рекомендацію до обрання суддею безстроково
4.2. Вища рада юстиції вносить Президенту України подання про призначення судді	4.2. голова ВСУ (голова відповідного вищого спеціалізованого суду) вносить до Верховної Ради України подання про обрання на посаду судді безстроково
4.3. Президент України видає указ про перше призначення на посаду професійного судді строком на 5 років	4.3. Верховна Рада України приймає постанову про обрання на посаду судді безстроково

Ст. 147. Конституційний Суд України є єдиним органом конституційної юрисдикції в Україні.

Повноваження Конституційного Суду України

Вирішення питань про відповідність Конституції України:

- законів та інших правових актів Верховної Ради України;
- актів Президента України;
- актів Кабінету Міністрів України;
- правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Офіційне тлумачення Конституції України та Законів України.

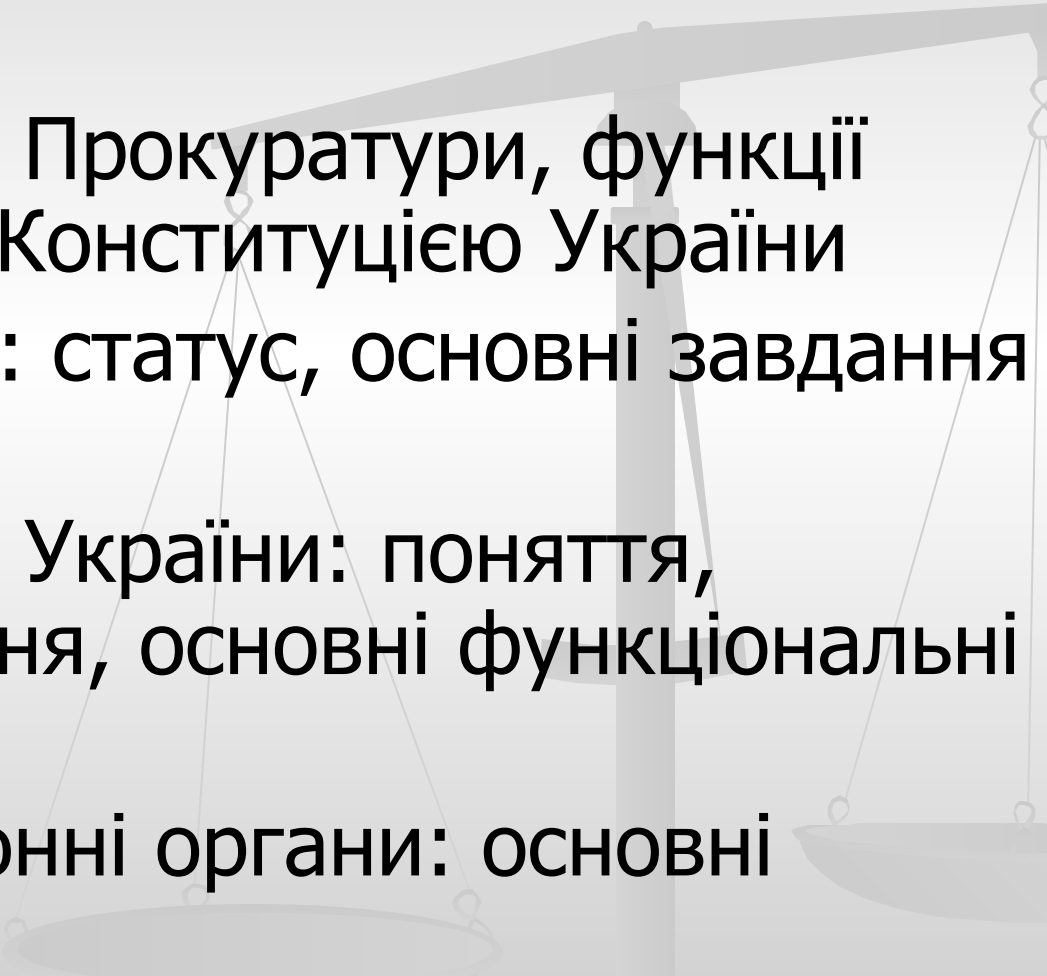
Суддею Конституційного Суду України може бути:

- ***1) громадянин України;***
- ***2) який на день призначення досяг 40 років;***
- ***3) має вищу юридичну освіту;***
- ***4) стаж роботи за фахом не менше як 10 років;***
- ***5) проживає на Україні протягом останніх 20 років;***
- ***6) володіє державною мовою***

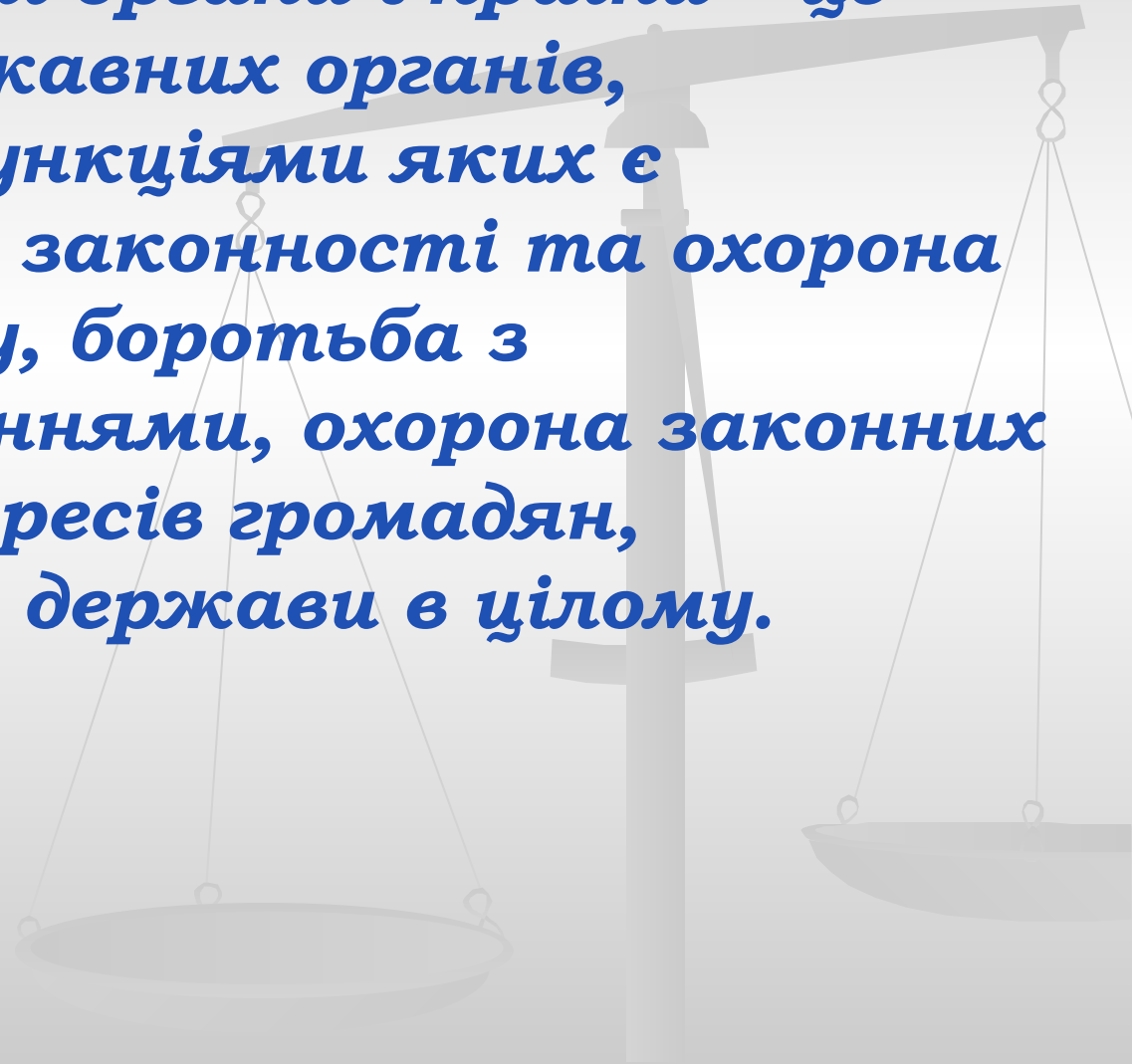
Правоохоронні органи України

План проведення заняття

- Правоохоронні органи України: поняття, риси, система
 - Система органів Прокуратури, функції прокуратури за Конституцією України
 - Міліція в Україні: статус, основні завдання та підрозділи
 - Служба безпеки України: поняття, система, завдання, основні функціональні обов'язки
 - Інші правоохоронні органи: основні завдання
-

- ***Правоохоронні органи України – це система державних органів, основними функціями яких є забезпечення законності та охорона правопорядку, боротьба з правопорушеннями, охорона законних прав та інтересів громадян, суспільства і держави в цілому.***

Органи
прокура-
тури

Органи
внутріш-
ніх справ

Органи
Служби
безпеки
України

Митні ор-
гани

Органи і
установи
виконан-
ня пока-
рань

Органи
держав-
ної по-
даткової
служби

Органи
охорони
держав-
ного кор-
дону

Органи
держав-
ної
контроль-
но-реві-
зійної
служби

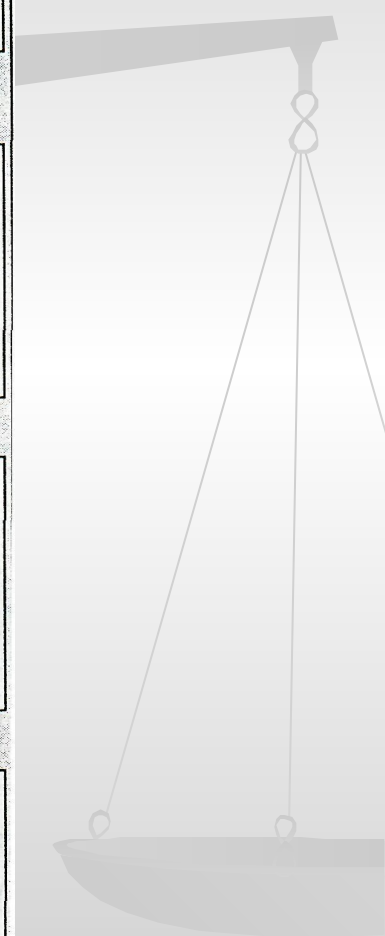
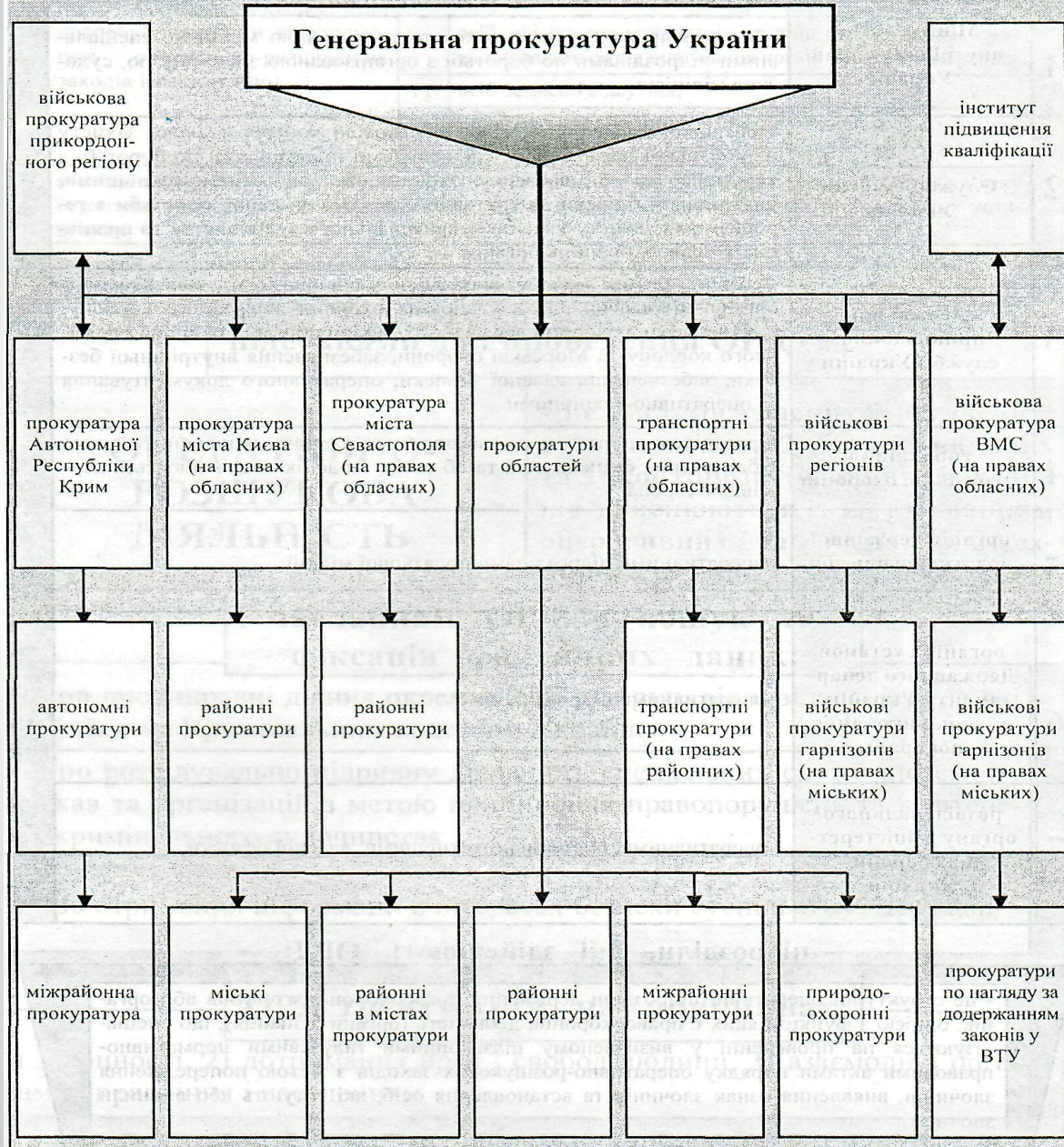
Органи
рибохо-
рони і
держав-
ної лісо-
вої охо-
рони

Інші орга-
ни, які
здійсню-
ють пра-
воохо-
ронну
діяль-
ність

Прокуратура України

- **Завдання, функції, повноваження прокурорів, організація, засади й порядок діяльності органів прокуратури визначаються Конституцією України, Законом України «Про прокуратуру» від 5 листопада 1991 р., іншими законодавчими актами.**
- **Так, діяльність органів прокуратури спрямована на повне утвердження верховенства закону, зміцнення правопорядку і має своїм завданням захист від неправомірних посягань на:**
 - **незалежність держави, суспільний та державний лад, політичну та економічну системи, права національних груп і територіальних утворень;**
 - **соціально-економічні, політичні, особисті права і свободи людини та громадянина;**
 - **основи демократичного устрою державної влади, правового статусу місцевих рад, органів самоорганізації населення.**

СИСТЕМА ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

Конституційні функції прокуратури

Підтримання державного обвинувачення в суді

Представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом

Нагляд за дотриманням законів органами, які проводять оперативно розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство

Нагляд за дотриманням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян

Нагляд за дотриманням прав і свобод людини і громадянина, дотриманням законів із цих питань органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами

Прокурор України

ПРОКУРОР УКРАЇНИ	
	Прокурорами і слідчими можуть призначатися громадяни України, які мають вищу юридичну освіту, необхідні ділові та моральні якості
	На посади прокурорів АРК, областей, міст Києва та Севастополя та прирівняних до них прокурорів призначаються особи віком не молодше 30 років , які мають стаж роботи в органах прокуратури або на судових посадах не менш як 7 років
	На посади міських і районних прокурорів призначаються особи віком не молодше 25 років , зі стажем роботи в органах прокуратури або на судових посадах не менш як 3 роки
	Військовими прокурорами і слідчими призначаються громадяни України з числа офіцерів, які проходять військову службу або перебувають у запасі і мають вищу юридичну освіту
	Особи, які не мають досвіду практичної роботи за спеціальністю, проходять в органах прокуратури стажування строком до 1 року
	Особи, вперше призначені на посади помічників прокурорів, прокурорів управлінь, відділів, слідчих прокуратури складають Присягу працівника прокуратури
	Прокурорам і слідчим органів прокуратури, працівникам науково-навчальних закладів прокуратури присвоюють класні чини (їх 10) відповідно до посад, які вони обіймають, і стажу роботи
	Високою нагородою працівника прокуратури за тривалу, сумлінну і бездоганну службу в органах прокуратури є нагрудний знак "Почесний працівник прокуратури України"
	Дисциплінарними стягненнями щодо прокурорсько-слідчих працівників, працівників навчальних, наукових та інших установ прокуратури є: 1) догана; 2) пониження в класному чині; 3) пониження в посаді; 4) позбавлення нагрудного знаку "Почесний працівник прокуратури України"; 5) звільнення; 6) звільнення з позбавленням класного чину

- Вік не менше 25 років і стаж не менше 3 років для міських і районних прокурорів
- Вік не менше 30 років і стаж не менше 7 років для прокурорів АРК, обласних, міст Києва та Севастополя

Міліція в Україні

Система органів внутрішніх справ

Міністерство внутрішніх справ: МВС України, головні управління МВС України в Криму, м. Києві та Київській області; управління МВС України в областях, м. Севастополі; міські, районні, лінійні відділи.

Підрозділи міліції: кримінальна міліція; міліція громадської безпеки; місцева міліція; транспортна міліція; державна автомобільна інспекція; міліція охорони; судова міліція; спеціальна міліція.

Внутрішні війська: військові формування, призначені для охорони та оборони важливих державних об'єктів, установ примусового характеру, а також для участі в охороні громадського порядку та боротьбі зі злочинністю.

Інші органи та установи: органи слідства та дізнання; навчальні, науково-дослідні та інші установи; інші підрозділи, підвідомчі МВС України.

■ Закон України «Про міліцію»

■ Ст. 1. Міліція в Україні.

- Міліція в Україні – державний озброєний орган виконавчої влади, який захищає життя, здоров'я, права і свободи громадян, власність, природне середовище, інтереси суспільства і держави від протиправних посягань.

■ Ст. 2. Основні завдання міліції.

- забезпечення особистої безпеки громадян, захист їх прав і свобод, законних інтересів;
- запобігання правопорушенням та їх припинення;
- охорона і забезпечення громадського порядку;
- виявлення і розкриття злочинів, розшук осіб, які їх вчинили;
- забезпечення безпеки дорожнього руху;
- захист власності від злочинних посягань;
- виконання кримінальних покарань і адміністративних стягнень;
- участь у поданні соціальної та правової допомоги громадянам, сприяння в межах своєї компетенції державним органам, підприємствам, установам і організаціям у виконанні покладених на них законом обов'язків.

Основні завдання Служби безпеки України

Захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного й оборонного потенціалу України, державних інтересів і прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку окремих організацій, груп та осіб

Попередження, виявлення, припинення й розкриття злочинів проти миру та безпеки людства, тероризму, корупції та організованої злочинної діяльності у сфері управління та економіки, інших протиправних дій, які безпосередньо створюють загрозу життєво важливим інтересам України

**Основні завдання
Служби безпеки
України**

Митні органи України

Митні органи України – становлять систему органів управління митною справою (митну систему). До неї входять:

- **Державний митний комітет України,**
- **територіальні митні управління,**
- **митниці та інші митні установи України.**

Діяльність митних органів регулюється Митним кодексом України.

Митні органи виконують такі правоохоронні функції:

- **контроль за додержанням законодавства України про митну справу та виявлення фактів порушення митних правил і чинного законодавства під час перетинання митного кордону завдяки проведенню огляду речей, особистого огляду тощо;**
- **припинення правопорушень і злочинів (контрабанди), затримання винних осіб;**
- **провадження адміністративних справ.**

Державна виконавча служба

- входить до системи органів Міністерства юстиції України і здійснює виконання рішень судів та інших органів відповідно до законів України.

Державна контрольно- ревізійна служба

- орган державної виконавчої влади, що здійснює контроль у формі ревізій і перевірок за витрачанням коштів і матеріальних цінностей, їх збереженням, станом і достовірністю бухгалтерського обліку і звітності в бюджетних установах.

Державна податкова служба

- у своїй діяльності керується Конституцією України, Податковим кодексом та Законом України «Про державну податкову службу в Україні».
- Завдання податкової служби:
- здійснення контролю правильного обчислення повноти та своєчасності сплати до бюджетів, державних цільових фондів податків і зборів;
- формування та ведення Державного реєстру фізичних осіб – платників податків;
- роз'яснення законодавства з питань оподаткування серед платників податків;
- запобігання злочинам та іншим правопорушенням, віднесеним до компетенції податкової міліції, їх розкриття, розслідування;
- інші завдання відповідно до законодавства.